

Jimmie blåser dig!

Sverigedemokraternas arbetarfientliga politik

TONY JOHANSSON

TONY JOHANSSON

är senior rådgivare till Katalys. Han är doktor i ekonomisk historia, utbildad vid Lunds universitet.

KATALYS ARGUMENT

är en serie korta analyser och argumentsamlingar i aktuella ämnen. Fokus är på ekonomi, välfärd, fördelningspolitik och arbetsliv. Syftet är att ge snabba men välgrundade faktaunderlag för att du själv ska kunna ta ställning och argumentera.

Sammanfattning

- Sverigedemokraterna har profilerat sig som ett parti som står på vanligt folks sida, för bra välfärd (åtminstone för svenska medborgare) och för att man ska kunna leva på sin lön. För detta har Sverigedemokraterna belönats med ett stort stöd bland arbetare, låginkomsttagare, arbetslösa och sjukskrivna. Men bakom sin retoriska fasad har SD lierat sig med den traditionella högern, näringslivet och högerns tankesmedjor. Tillsammans driver de en politik som slår stenhårt mot vanligt folks levnadsstandard och trygghet.

SD-kilen mellan blocken

Sverigedemokraternas intåg på den politiska scenen är den mest betydelsefulla förändringen av svensk politik på decennier. Partiets ökning från någon enstaka procent till ett parti med drygt tjugo procents väljarstöd har blivit möjlig genom att det attraherat väljare både från höger och vänster. På så sätt kom det redan i valet 2010 att slå in en kil mellan de traditionella blocken så att inget av dem längre kunde nå egen majoritet. Genom att sedan inför valet 2022 bli en del av ett nytt högerblock förde det med sig ett tiotal procentenheter av väljarkåren som tidigare tillhört det rödgröna blocket. Nettoflyttningen blev dock mindre till följd av att Centern samtidigt lämnade det traditionella högerblocket, men det var alltså tillräckligt för att säkra en högervinst.

I vallokalsundersökningen 2022 framgår att partiet lyckats locka många arbetarväljare. Därför är det rimligt att beskriva det som att Sverigedemokraterna "tog med sig" ett tiotal procentenheter av väljarkåren från det rödgröna blocket till det nya högerblocket. Enligt undersökningen fick partiet 29 procent av arbetarnas röster och 27 procent bland LO-medlemmarna. Socialdemokraterna förblev största parti i båda grupperna, men i kategorin arbetare handlar det om några få procentenheters skillnad. Bland arbetslösa blev Sverigedemokraterna största parti med ett stöd på hela 30 procent. Det är en grupp där Socialdemokraterna historiskt haft ett mycket starkt stöd och legat kring 45 procent. Nu låg Socialdemokraterna strax under 30 procent väljarstöd i gruppen. Likaså i gruppen som uppstår sjuk- och aktivitetsersättning går Sverigedemokraterna starkt och konkurrerar med Socialdemokraterna om att vara största parti (Holmberg m.fl. 2023). Från tidigare forskning vet vi att Sverigedemokraternas väljarbas har en lutning mot inkomstgrupper under medianen och att den därmed liknar den socialdemokratiska väljarbasen (Jylhä m.fl. 2018, s. 60).

Sverigedemokraternas genombrott i grupper med relativt låga inkomster, arbetare i bred bemärkelse, LO-medlemmar och bland arbetslösa, sjukskrivna och förtidspensionärer, är en förutsättning för dess framgång (Holmberg m.fl. 2023, s. 75). Det här är grupper för vilka försäkringssystemen, såsom a-kassa och sjukförsäkring, är mycket viktiga. Det är också grupper som är beroende av att välfärden fungerar, eftersom de inte har resurser att köpa sådana tjänster. Fördelningspolitik, omfördelade skatter, resurser till välfärden och generösa försäkringssystem ligger således i dessa gruppers intresse.

SD:s förflyttning inom ekonomisk politik och fördelningspolitik

Sverigedemokraterna har alltid legat till höger på det ekonomisk-politiska fältet. Samtidigt har partiet också varit uttalat antiliberalt och i vissa frågor, exempelvis i synen på a-kassan intagit positioner till vänster på den politiska skalan. Det har därför funnits en dubbelhet i partiets syn på ekonomisk politik, i synen på fördelning och i välfärdsfrågor.

När partiet placerats in på skalor i fråga om ekonomisk politik och fördelningspolitik har det tidigare vanligen hamnat mellan Moderaterna och Socialdemokraterna (Cooper 2013), men som Jylhä med kollegor (2018, s. 9) skriver har partiet ”rört sig i en riktning högerut i ekonomiska frågor”. Detta noterades alltså 2018, men denna rörelse högerut hade LO uppmärksammat redan något år tidigare när det kritiserat partiets skattepolitik för att ligga till höger om Moderaternas i fördelningspolitiskt avseende (LO 2017). Kritiken gällde bland annat förslag som gav stora skattesänkningar till höginkomsttagare.

Under åren därefter har partiet i allt högre grad etablerat sig som en del av den svenska högern i ekonomisk-politiska frågor och i synen på välfärden. Det hänger sannolikt samman med de alltmer omfattande kontakterna mellan Sverigedemokraternas ledning och Svenskt Näringsliv (*Dagens Industri* 2015). Parallellt förändrades relationen till högerens viktigaste tankesmedja, Timbro. För ett drygt decennium sedan betraktade Timbro Sverigedemokraterna som ett mittenorienterat parti i ekonomiska frågor (Cooper 2013). Efter valet 2022 konstaterade Benjamin Dousa, blivande biståndsmister men då vd på Timbro, att ”Sverigedemokraterna är inget hinder för en borgerlig ekonomisk politik” (Dousa 2023). Med Tidöavtalet blev Sverigedemokraterna ett tydligt högerparti vad gäller dessa politikområden (Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna & Liberalerna 2022). Under mandatperioden har Tidöavtalets ekonomiska politik och fördelningspolitik i hög utsträckning genomförts.

I denna rapport undersöks nio politikområden med anknytning till den ekonomiska politiken och välfärdspolitiken där Sverigedemokraterna accepterat eller drivit på för en högerinriktad ekonomisk politik och fördelningspolitik. Det är en politik som befinner sig i diametral motsats till partiets tidigare retorik och löften och i direkt konflikt med vad som ligger i partiets väljares intresse.

1. A-kassan – Sverigedemokraterna bryter sitt stora vallöfte

A-kassan är ett av de mest tydliga exemplen på skillnaden mellan SD:s retorik och den politik partiet faktiskt har fört inom Tidö-konstellationen. Partiet gick till val på att permanenta de tillfälliga förbättringarna av a-kassan som infördes under pandemin (Frisk 2022) och Jimmie Åkesson lovade att Sverigedemokraterna inte skulle acceptera några försämringar (Hedberg & Jakobson 2022). Det beskrevs som en så kallad röd linje för partiet. Åkesson förklarade rentav att SD skulle gå i opposition om Moderaterna försökte försämrare a-kassan. Han utvecklade sina skäl på följande vis:

Det skulle vara riktigt dålig politik, att slå undan den tryggheten för människor som kommer att varslas och sannolikt bli av med sina jobb. Det kan vi inte gå med på, några sådana försämringar (Hedberg & Jakobson 2022).

Det är rimligt att anta att detta löfte var viktigt för många arbetslösa och individer som befann sig i osäkra anställningar. Utan löftet skulle Sverigedemokraterna sannolikt inte ha fått så stor andel av dessa gruppers röster.

När frågan om förändringar i a-kassan aktualiserades av regeringen 2024 lade sig emellertid partiet först platt och började sedan försvara försämringarna och hävda att de alls inte lovat något annat i frågan.

A-kassans förändring innebär att taket förvisso höjs, men ersättningen trappas ned snabbare. Den som varit medlem i a-kassan i minst tolv månader kan få 80 procent av sin ersättningsgrundande inkomst. Ersättningen trappas sedan ned efter 100 dagar med 10 procentenheter och efter 200 dagar sänks den ytterligare 5 procentenheter. Före reformen fick den arbetslöse 80 procent av inkomsten under de första 200 dagarna och därefter 70 procent under dag 201–300. Från den 1 oktober 2025 börjar nedtrappningen redan efter 100 dagar: ersättningen sjunker från 80 till 70 procent och efter ytterligare 100 dagar till 65 procent. Kvalificeringsvillkoren skärptes också. De sänkta ersättningsnivåerna i a-kassan ger därefter negativa följd effekter för dem som får aktivitetsstöd (TCO 2025; LO 2025a).

Sammantaget innebär förändringarna klara försämringar för alla som inte når upp till taket i arbetslöshetsförsäkringen och alla som blir långtidsarbetslösa förlorar. LO noterar att för yrkesgrupper som barnskötare, brevbärare och postterminalarbetare, butikssäljare, kockar och kallskänkor, lager- och terminspersonal, lastbilsförare, maskinoperatörer, montörer, personliga assistenter, restaurang- och köksbiträden, städare, undersköterskor, vaktmästare, vårdbiträden samt väktare och ordningsvakter handlar det om betydande försämringar. LO beräknar att det handlar om 1 000–2 700 kronor mindre i månaden efter 100 dagars arbetslöshet för många LO-medlemmar, och ännu större förluster vid längre arbetslöshet (LO 2025a, s. 9).

Efter att förändringen genomförts rapporterade media om flera fall med arbetslösa individer som förlorade ännu högre belopp per månad. Vi kan i rapporteringen läsa om Paul, 54, som sökt 120 jobb under det senaste halvåret, och som fick sin ersättning sänkt från 15 500 till 12 600 kronor i månaden (Thornéus & Sjögren 2025), om Sven, 62, som vittnar om dråpslaget när ersättningen plötsligt sänks med 5 000 kronor i månaden (Forsström 2025) och Robert, 45, som oroar sig för att han snart kommer hamna på ett aktivitetsstöd på 8 030 kronor i månaden – före skatt (Thornéus 2025).

Vad svarade då Sverigedemokraterna de arbetslösa som de nu gjort fattiga? De förnekade. Partiets ekonomisk-politiska talesperson, Oscar Sjöstedt, hävdade att Sverigedemokraterna i själva verket förstärkt a-kassan när taket höjdes, och försvarade därefter nedtrappning utan att ta notis om att den de facto innebar väldigt kraftiga försämringar av a-kassan för sådana som Paul, Sven och Robert – och förstås tusentals andra (Sveriges riksdag 2024). Många av dessa tusentals arbetslösa som nu fick sämre levnadsstandard hade i valet 2022 röstat på Sverigedemokraterna i trygg förvisning om att deras parti skulle försvara a-kassan mot moderata attacker.

2. Karensavdraget – ett löfte som SD inte lyft ett finger för att infria

Karensavdraget är ett annat område där skillnaden mellan politisk retorik och faktisk politik blir tydlig. Sverigedemokraterna säger sig förespråka ett differentierat karensavdrag, där yrkesgrupper som är särskilt utsatta för smitta ska kunna undantas från löneavdrag vid sjukdom. Partiet nämner på sin hemsida bland annat personal inom äldreomsorg, hälso- och sjukvård samt förskola (Sverigedemokraterna u.å.a).

Under valrörelsen 2022 då Sverigedemokraterna stred mot Socialdemokraterna om arbetarväljarna, var frågan om det differentierade karensavdraget, som skulle beröra många i arbetaryrken och inte minst Sverigedemokraternas väljarbas, en av partiets tyngsta socioekonomiska profilfrågor (*Arbetet* 2022).

Men i Tidöavtalet finns inte denna fråga med, vilket rimligen måste tolkas som att Sverigedemokraterna inte prioriterat den i förhandlingarna.

Regeringen gjorde dock en översyn för att analysera frågan. Den publicerades 2023 och bedömde att slopat karensavdrag för vissa yrkesgrupper inte var lämpligt på grund gränsdragningsproblematik (Regeringskansliet 2023; Ds 2023:33, s. 14). Sverigedemokraterna uppger att de därefter själva utreder frågan om ett slopat karensavdrag för vissa grupper, men partiet har ännu inte i skrivande stund, tre veckor före valet, presenterat något sådant förslag.

Sverigedemokraterna har således inte gjort något under mandatperioden för att verkställa ett av sina mest högprofilerade löften i valet 2022. De har därtill stoppat förslag om att helt slopa karensavdraget.

Mot bakgrund av att regeringens översyn kom fram till att ett differentierat karensavdrag av den typ som Sverigedemokraterna förespråkar inte är lämpligt, hade partiet, om det ansett att frågan var viktig, möjlighet att justera sin position och ansluta sig till den socialdemokratiska linjen att helt avskaffa avdraget. Istället valde partiet hösten 2025 att rösta ner ett sådant förslag från Socialdemokraterna (*Arbetet* 2025). Därmed sällade de sig återigen till den övriga högern i denna fråga.

För en undersköterska, barnskötare eller parkarbetare som måste vara fysiskt på arbetsplatsen är det skillnaden mellan politisk ambition och faktisk politik som märks i lönebeskedet.

Avslutningsvis kan man också reflektera över att själva idén att ta bort karensavdraget för vissa kontaktgrupper endast förhåller sig till en aspekt av karensavdragets klassprägel. Tanken med förslaget är att de som löper stor risk att smittas på jobbet ska slippa karensavdrag. Det är förvisso vällovt, men det löser inte den större frågan om att karensavdraget drabbar arbetaryrken generellt hårdare än tjänstemannayrken. Många tjänstemän kan arbeta hemifrån vid mildare sjukdomstillstånd. Enligt LO kan inte ens var tionde arbetare göra det. Det har gjort att facket kallar avdraget för en ”straffskatt på arbetare” (Gelin 2025).

Det är en straffskatt som slår hårt mot lågavlönade arbetare, som Lilja, som arbetar som sanerare. Hon förlorar 10 000 kronor om året för att Sverigedemokraterna röstar med den övriga högern för att behålla karensavdraget (*Arbetet* 2026).

3. Tandvården – SD:s svek mot de unga

Tandvården är ett område där klasskillnaderna blir särskilt tydliga. Till skillnad från den offentliga hälso- och sjukvården betalar patienten själv en betydligt större del av kostnaden för tandvård. Därför får hushållets ekonomi stor betydelse för möjligheten att söka vård.

Folkhälsomyndigheten följer hur många som har behövt tandvård men avstått av ekonomiska skäl. Myndighetens statistik visar ett tydligt samband mellan hushållens disponibla inkomst och möjligheten att söka tandvård. Där framgår att nästan en av fyra i den lägsta inkomstgruppen avstått tandvård av ekonomiska skäl, medan motsvarande andel i den högsta inkomstgruppen endast är drygt en av tjugo (Folkhälsomyndigheten u.å.). Socialstyrelsens utvärdering visar på samma sätt att skillnaderna är stora. År 2024 avstod omkring 13 procent tandvård av ekonomiska skäl. Det är en andel som ökar. Bland arbetslösa och sjukskrivna hade nära 30 procent avstått tandvård av ekonomiska skäl (Socialstyrelsen 2025a, s. 161–164).

Mot den bakgrunden är det relevant att den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården från och med 2025 inte längre omfattar 20–23-åringar (Regeringskansliet 2024).

Regeringen har varit öppen med att det handlar om en omfördelning av resurser. Den avgiftsfria tandvården för unga begränsades för att frigöra pengar till ett förstärkt högkostnadsskydd för äldre. Regeringen beskriver själv reformen som ett sätt att omfördela resurser inom tandvården (Regeringskansliet 2025).

Det går naturligtvis att argumentera för att insatser i en åldersgrupp är viktigare än i en annan. Äldre har ofta större och dyrare tandvårdsbehov, och ett starkare högkostnadsskydd för dem kan därför vara väl motiverat.

Men för det första kan det noteras att de genomsnittliga inkomsterna för exempelvis åldersgruppen 70–74 år är väsentligt högre än de genomsnittliga inkomsterna i gruppen 20–24 år (SCB 2026e), vilket gör att man kan ifrågasätta om det är rimligt att låta en finansiellt svag ung grupp bekosta insatser för en finansiellt starkare grupp äldre.

För det andra kan man konstatera att försämringen för unga står i bjärt kontrast till Sverigedemokraternas löfte i valet 2022. När partiet presenterade sitt valmanifest var ett av dess främsta löften att införa ett högkostnadsskydd för alla svenska medborgare. Partiet utlovade 7 miljarder till satsningen (Larsson & Nilsson 2022). Inget sades om att försämma tandvården för unga för att finansiera billigare tandvård för äldre. Partiet erkänner emellertid inte att det är fråga om ett löftesbrott och utfärdar – som om inget har hänt – inför det stundande valet istället bara samma vallöfte en gång till.

4. Arbetslösheten – hur SD-regeringens ekonomiska politik förvärrat läget för en halv miljon människor

Den fjärde frågan är kanske den mest grundläggande av alla: möjligheten att över huvud taget ha ett arbete. Sverigedemokraterna gick till val på att sänka arbetslösheten genom bättre arbetsmarknadspolitik, bland annat genom anpassade utbildningar utifrån arbetsmarknadens behov, och genom att göra det mer lönsamt att arbeta. Så blev det inte.

Sverige har under Tidöstyret genomgått en lågkonjunktur och arbetsmarknaden har försvagats. Självfallet har inte Tidöpartiernas politik ensam orsakat denna situation, eftersom Sverige påverkas starkt av den internationella konjunkturen. Men det går att hålla Tidökonstellationen ansvarig för frånvaron av en tillräckligt effektiv konjunkturpolitik, bristerna i arbetsmarknadspolitiken och för vissa åtgärder som i själva verket motverkat en återgång till högre efterfrågan i ekonomin.

Utvecklingen på arbetsmarknaden är svår att bortförklara. När Tidöregeringen tillträdde hösten 2022 låg den svenska arbetslösheten på 7,5 procent för helåret. Därefter steg den till 7,7 procent 2023, 8,4 procent 2024 och 8,8 procent 2025. Antalet arbetslösa ökade från 421 000 år 2022 till 510 000 personer år 2025. Med undantag

för pandemin är arbetslösheten nu högre än den varit på tjugo år. Under 2026 har arbetslösheten fortsatt att ligga högt (SCB 2026a, 2026b, 2026c).

Det kanske mest oroande är utvecklingen av långtidsarbetslösheten. Under 2025 hade 171 000 personer varit arbetslösa i minst 27 veckor, en ökning med 28 000 personer sedan 2022. Det betyder att fler än var tredje arbetslös är långtidsarbetslös. Under 2026 har långtidsarbetslösheten fortsatt ligga kvar på denna höga nivå (SCB 2026b).

Det är viktigt eftersom långtidsarbetslöshet inte bara är en statistisk kategori. Ju längre en person står utanför arbetsmarknaden, desto större blir risken att kompetens försvagas, kontakter med arbetslivet går förlorade och vägen tillbaka till arbete blir svårare. Därför är en stigande långtidsarbetslöshet ett tecken på att arbetsmarknadens problem riskerar att bli mer permanenta.

Sverige har dessutom utvecklats sämre än många andra europeiska länder. Under 2025 var arbetslösheten i EU som helhet 6,0 procent, jämfört med 8,8 procent i Sverige. Sverige hade därmed en arbetslöshet som låg nästan tre procentenheter över EU-genomsnittet (Eurostat 2026). Det är dessutom så att trenden i EU sedan 2022 varit fallande medan trenden i Sverige varit stigande. Denna olikartade utveckling kan inte förklaras av den internationella konjunkturen utan sammanhänger med hur den ekonomiska politiken i Sverige förts under perioden.

Det är alltså inte bara frågan om att Sverige drabbats av samma lågkonjunktur som andra länder. Sverige har under denna period haft en arbetslöshet som ligger klart över EU-genomsnittet och gapet har ökat.

En konjunkturpolitik som inte gav ekonomin tillräckligt stöd

Här blir regeringens ekonomiska politik central. Finanspolitiska rådet har i huvudsak ansett att finanspolitiken varit rimlig, men man bör notera att de för 2023–2025 bedömt att det funnits utrymme för en mer expansiv finanspolitik. För 2023 konstaterade rådet att det svaga konjunkturläget i sig kunde motivera en mer expansiv politik, även om den höga inflationen talade för återhållsamhet. För 2024 bedömde rådet att det sannolikt hade funnits utrymme för en något mer expansiv finanspolitik, bland annat genom högre statsbidrag. Även 2025 bedömde rådet att en något mer expansiv politik hade varit möjlig. Den återkommande kritiken från rådet är alltså att det hade funnits möjlighet till en mer expansiv finanspolitik (Finanspolitiska rådet 2023, s. 69–70; 2024, s. 63; 2025, s. 74–75).

Banken SEB beskriver liknande aspekter och noterar att en mer expansiv finanspolitik skulle dämpa konjunktursvackan (SEB 2023). Danske Bank är mer försiktig, men noterar att den svenska ekonomin ”underpresterar” (Danske Bank 2024). Andra bedömare har däremot varit mer kritiska. LO-ekonomerna noterade att givet den höga arbetslösheten och låga tillväxten i mandatperiodens inledning var finanspolitiken för återhållsam (LO 2025b).

Den övergripande bilden när man går igenom de analyser som gjorts löpande under mandatperioden, är att finanspolitiken förvisso hade att balansera mellan en svag arbetsmarknad och en samtidigt hög inflation, men att efterfrågan i ekonomin hölls tillbaka för mycket genom en finanspolitik som under de första åren var neutral eller endast svagt expansiv. Denna bild stärks av det negativa BNP-gapet under perioden 2023–2026, som OECD (2025) uppskattar till i genomsnitt cirka 2,3 procent under potentiell BNP. Konjunkturinstitutet (2026) bedömer att BNP-gapet varit negativt under perioden även om deras skattningar är något lägre.

Detta är på en aggregerad nivå en bakgrund till den permanent höga arbetslösheten under perioden. Men för att förstå vad som skett är inte endast finanspolitiken generella inriktning viktig, utan också karaktären på de åtgärder som faktiskt genomfördes.

Genom att staten stärker hushållens ekonomi kan efterfrågan stärkas. Starkare inhemsk efterfrågan ökar i sin tur företagens aktivitet, och därmed efterfrågan på arbetskraft. Men det har betydelse vilka inkomstgruppers ekonomi som riksdagen väljer att stärka. Detta sammanhänger med den marginella konsumtionsbenägenheten, det vill säga hur stor del av en inkomstökning som en individ konsumerar respektive sparar. Den marginella konsumtionsbenägenheten faller med stigande inkomst.

Enligt en nyligen gjord studie som publicerats som en underlagsrapport till Finanspolitiska rådet är den marginella konsumtionsbenägenheten bland de tjugo procent av hushållen med lägst inkomster 1. Det betyder att de, enligt studiens skattning, konsumerar hela inkomstökningen. I mittengrupperna är konsumtionsbenägenheten cirka 0,8, men faller kraftigt i den övre delen av fördelningen, först ner mot 0,4 och därefter, för den rikaste procenten, ner till 0,16 (Hemlin & Vestman 2026).

Det här betyder att en finanspolitik som stärker de ekonomiskt svagaste hushållen har större effekt på efterfrågan i ekonomin än en lika stor inkomstförstärkning till hushåll med högre inkomster. En regering som vill få ett stort konjunkturstimulerande genomslag för sin finanspolitik har därför starka skäl att rikta en större del av stimulanserna mot låginkomstgrupper. Studien exemplifierar med att en höjning av studiebidraget har en dubbelt så stor effekt på efterfrågan som en sänkning av den statliga inkomstskatten (Hemlin & Vestman 2026).

Motsvarande resonemang kan föras om a-kassan. En sänkning av ersättningen för långtidsarbetslösa berör hushåll med mycket hög marginell konsumtionsbenägenhet och ger således en stor direkt effekt på konsumtionen. Om finansieringsutrymmet som uppstår av besparingen i a-kassan används för att sänka jobbskatteavdraget, blir konsumtionseffekten netto negativ jämfört med om en mer generös a-kassa hade behållits. Det är således inte endast finanspolitikens allmänna inriktning – över- eller underskott i de offentliga finanserna – som har betydelse för utfallet av konjunkturpolitiken utan också fördelningsprofilen på åtgärderna.

Flera av de åtgärder som regeringen har genomfört har haft en fördelningsprofil som lett till en relativt lägre efterfrågan än om den

varit mer inriktad på de hushåll som har de lägsta inkomsterna. De skatteförändringar som regeringen gick fram med i 2024 års budget betydde exempelvis 1 240 kronor mer i månaden för den som tjänade 100 000 kronor i månaden, medan breda grupper under medianinkomsten fick en inkomstförstärkning till följd av skattesänkningen på under 100 kronor i månaden. Sjuka och arbetslösa fick ingen skattesänkning alls (LO 2023). Samma invändning kan resas mot det förstärkta jobbskatteavdraget som följde i budgeten året därpå. Det ger som störst effekter på inkomster på 39 900 kronor i månaden. Det är väsentligt över de inkomstnivåer som de flesta arbetare har (LO 2025c). Dessa förändringar ger sammantaget en svagare konjunkturstimulans än om motsvarande resurser använts till att stärka de ekonomiskt svagaste hushållen. Detta har med all sannolikhet haft betydelse för den svaga utvecklingen av hushållens konsumtion som föll från att ligga 7 procent över EU-snitt 2022 till endast 3 procent över 2024 (SCB 2025).

Samtidigt har arbetsmarknadspolitiken försvagats

Den svenska arbetsmarknaden präglas förutom av för låg efterfrågan, vilket genererar en hög arbetslöshet oberoende av konjunkturläge (Johansson & Jerneck 2025), även av en svår matchningsproblematik. Det betyder att företag söker arbetskraft, men finner inte rätt kompetens.

Det finns tecken på att matchningsproblematiken förvärrats i Sverige efter pandemin, vilket skiljer Sverige från de andra nordiska länderna (Forslund 2025). Regeringen har noterat problematiken men understryker att den har ökat ända sedan finanskrisen. Den centrala frågan är dock inte när i tid ett problem uppstår och tilltar, utan om sittande regering vidtar tillräckliga åtgärder. Så även om utvecklingen inte började under innevarande mandatperiod, är det anmärkningsvärt att samtidigt som dessa tendenser finns på arbetsmarknaden och arbetslösheten ökar kraftigt så är antalet arbetslösa individer som är inskrivna i arbetsmarknadsutbildningar i det närmaste oförändrad.

Det fanns enligt AKU-måttet 70 000 fler arbetslösa 2025 jämfört med 2023, men antalet inskrivna i arbetsmarknadsutbildningar hade endast ökat med 606 individer. Likaså är det anmärkningsvärt i ett läge av ökande långtidsarbetslöshet att andelen av dem som bedöms stå långt från arbetsmarknaden som fick del av så kallade arbetsnära insatser föll från 33,0 till 31,8 procent mellan 2023 och 2025. På liknande sätt minskade antalet subventionerade anställningar, vilka också är viktiga för personer som står långt från arbetsmarknaden (Arbetsförmedlingen 2026, tabellerna 2.7, 2.12 samt 2.17).

För en av de mest utsatta grupperna – personer med funktionsnedsättning – är insatserna uppenbart undermåliga. Det är den enda slutsats som är möjlig att dra av Riksrevisionens granskning av Arbetsförmedlingens arbete med gruppen. Det tar långt tid att få sin funktionsnedsättning identifierad – om den alls blir identifierad – och hälften av dem som får den identifierad får inga varaktiga insatser från Arbetsförmedlingen (Riksrevisionen 2025).

Summerar vi dessa resultat kan vi konstatera att Tidöregeringens konjunkturpolitik har varit för återhållsam under mandatperiodens första tre år, vilket bidragit till att permanenta en hög arbetslöshet. Den har därtill haft en fördelningsprofil och inriktning som varit relativt ineffektiv. Därutöver har arbetsmarknadspolitiken, i ett läge av kraftigt ökande arbetslöshet, varit allt för passiv, vilket bidragit till att förstärka matchningsproblematiken på den svenska arbetsmarknaden.

Regeringens så kallade jobbpolitik har i hög utsträckning inriktats på utbudssidan. Genom en kombination av sänkta skatter och sänkta ersättningar i försäkringssystemen tänker man sig åstadkomma en minskning av arbetslösheten. Saken är dock den att sådan politik under det senaste decenniet kommit att ådra sig alltmer omfattande forskningskritik för att inte ge de resultat som antas av förespråkarna. Såväl innevarande regeringsperiod – med ökande arbetslöshet trots ökande incitament på utbudssidan – som regeringen Reinfeldts tid vid makten, då jämviktsarbetslösheten steg trots mycket omfattande förändringar i skatte- och arbetsmarknadspolitiken, bekräftar att kritiken mot dessa åtgärder är befogad (Johansson & Jerneck 2025).

Slutsatsen är att Sverigedemokraterna inte infriat sina löften om att sänka arbetslösheten. Istället har Tidöpolitiken inneburit högre arbetslöshet, för svag arbetsmarknadspolitik och för få insatser för dem som står längst från arbetsmarknaden.

5. SD:s och Tidös skattepolitik urholkar välfärdens finansiering

Om inga stora förändringar av skatterna sker ökar normalt skatteintäkterna nominellt varje år till följd av tillväxt och inflation. Så har också skett under mandatperioden. Men detta innebär inte att utrymmet för offentligt finansierad välfärd ökar i samma takt, eftersom lönerna för offentligt anställda ökar, försäkringssystemen baseras på procentsatser av löner och i Sveriges fall ökar även efterfrågan på vissa välfärdstjänster som en följd av att befolkningen blir äldre, främst då efterfrågan på äldreomsorg och sjukvård. Den typ av resonemang som endast ser till förändringar av nominella skatteintäkter, som ofta anförs av Sverigedemokrater och andra på högerkanten, kan därför avvisas.

Det som är mer intressant är hur den samlade skattepolitiken utformas. Det högst aggregerade måttet är skattekvot, det vill säga hur mycket av BNP som går till skatter.

SCB:s statistik visar att skattekvoten sjönk från 42,9 procent av BNP 2022 till 40,5 procent 2025. Om skattekvoten hade legat kvar på 2022 års nivå skulle skatteintäkterna, givet 2025 års BNP, ha varit omkring 159 miljarder kronor högre (SCB 2026d, egna beräkningar). Minskningen kan dock inte i sin helhet tillskrivas regeringens skattebeslut. Men denna kontrafaktiska beräkning ger ändå en bild av storleksordningen på de offentliga inkomster som hade

kunnat genereras vid en oförändrad skattekvote och kan därför illustrera det finanspolitiska utrymme som hade kunnat användas för andra prioriteringar, exempelvis offentlig välfärd och offentliga investeringar.

Allt annat lika, kan vi således konstatera att den offentliga sektorn har 159 miljarder mindre i skatteintäkter 2025 jämfört med om skattenivån legat kvar på 2022 års nivå. En annan prioritering av skatter och reformer skulle därmed möjliggöra ökade satsningar på skolan, pensionerna, försvaret, vägarna och sjukvården på sammanlagt 159 miljarder kronor.

Det här är en viktig slutsats som visar på skillnaden mellan Sverigedemokraternas retorik och faktiska politik. Sverigedemokraterna gör såväl i denna valrörelse som i den förra att satsa på välfärden till en av sina huvudfrågor. Men det står klart efter denna mandatperiod att skattesänkningarna har prioriterats före välfärden. Detta blir särskilt tydligt när vi nu kommer till frågan om statsbidragen till kommuner och regioner.

6. SD nedprioriterar välfärden – statsbidragen har halkat efter

Kommuner och regioner ansvarar för stora delar av den svenska välfärden. Kommunerna och regionerna finansierar lejonparten av verksamheten med egna skatter. Men staten finansierar en betydande del av verksamheten genom statsbidrag, både generella och riktade och här gäller den så kallade finansieringsprincipen. Den betyder att när staten ålägger kommuner och regioner nya uppdrag, ska staten finansiera dessa fullt ut.

Ett centralt problem är att statsbidragen inte är inflationssäkrade. Detta är något som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) återkommande kritiserat staten för. I sin ekonomirapport för oktober 2025 noterar organisationen exempelvis att de generella statsbidragen för 2026 ligger still jämfört med året innan, trots att det skulle krävas totalt 3 miljarder kronor bara för att täcka inflationen (SKR 2025a, s. 11). Det betyder att i år kan regioner och kommuner reellt sett finansiera välfärd för 3 miljarder mindre än året innan.

Den här urholkningen har pågått under hela mandatperioden. Statsbidragen har under perioden ökat i nominella termer, men samtidigt har inflationen varit hög och kommuner och regioner ålagts nya uppdrag.

Om statsbidragen 2026 varit lika höga som 2022, i termer av att kunna finansiera lika mycket välfärd, hade de behövt vara 29 miljarder högre än de faktiskt är. Och detta är bara början. De kommande åren sker ännu större nedskärningar enligt Tidös finansplan. 2027 saknas 46 miljarder och 2028 saknar nästan 70 miljarder (Enfeldt & Gerlach 2026).

Mot detta kan invändas att 2022 inte bör användas som jämförelseår, eftersom det fortfarande fanns en del coronapengar i statsbidragen det året. Men även om man jämför med 2023 halkar

statsbidragen efter. En beräkning visar att, när man tar hänsyn till inflationen och finansieringsprincipen, saknades 19 miljarder i statsbidrag 2025. Om den beräkningen kan konstateras att den dessutom inte tar hänsyn till demografi, det vill säga hur befolkningsstrukturen har förändrats med en åldrande befolkning (Knutsson 2025). Det betyder att uppskattningen är i underkant. Detta är särskilt noterbart för den kommunala äldreomsorgen och regionernas sjukvård. Efterfrågan på dessa välfärdstjänster ökar i synnerhet efter 80 års ålder. Det är en ålderskategori som nu ökar kraftigt.

7. När SD blockerade extra pengar till barnfamiljer

Barnbidraget är en av de mest grundläggande delarna av den svenska familjepolitiken. Det är ett generellt stöd som går till barnfamiljer oavsett inkomst och som därför också spelar en viktig roll för att jämna ut kostnaderna för att ha barn.

Under Tidöstyret har barnbidraget inte höjts, trots att priserna har stigit kraftigt. Detta är inte kritik som enkom träffar sittande regering. Barnbidraget har inte höjts sedan 2018. Emellertid har inflationen under senare år varit mycket hög och gröpt ur bidragets värde. Det uppgår till 1 250 kronor per månad, men skulle ha behövt vara 1 600 kronor för att ha samma reala värde som 2018 (Länsförsäkringar 2024).

Det är särskilt viktigt för hushåll med låga inkomster. En familj med hög inkomst kan i större utsträckning absorbera ökade kostnader för mat, kläder, boende och fritidsaktiviteter. För en ensamstående förälder eller ett hushåll med små marginaler kan några hundra kronor i månaden däremot göra en konkret skillnad.

Det finns dessutom ett konkret exempel på att Sverigedemokraterna aktivt motsatt sig en förstärkning av barnbidraget inom Tidösamarbetet. När regeringen och SD förhandlade om vårandringsbudgeten 2025 fanns enligt flera uppgiftslämnare ett förslag om ett extra barnbidrag på omkring 2,5 miljarder kronor på förhandlingsbordet. Enligt uppgifter till SVT var SD:s motstånd mot förslaget ovanligt hårt och partiet ska ha blockerat satsningen (*Aftonbladet* 2025).

Än en gång ser vi alltså att Sverigedemokraterna inte prioriterar de mesta utsatta barnfamiljerna som är beroende av barnbidraget.

8. SD:s och regeringens bidragstak slår mot de mest utsatta

Tidöpartierna drev i maj 2026 igenom ett så kallat bidragstak för försörjningsstödet. Förändringen innebär att försörjningsstödet begränsas för större hushåll och att kommunernas möjligheter att bevilja stöd utöver riksnormen minskar. De flesta förändringarna träder i kraft 2027.

Bidragstaket är särskilt riktat mot större hushåll med försörjningsstöd, och kritiken har inte endast kommit från oppositionen. Socialstyrelsen, Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och SKR har pekat på riskerna med att sänka stödet till större hushåll. Socialstyrelsen skriver i sitt remissvar (2025b) att den ”anser att det finns en risk för att förslaget kan innebära en inskränkning i barns rätt att åtnjuta social trygghet samt den levnadsstandard som krävs enligt artikel 26 och 27 i barnkonventionen”. Rädda Barnen (2025) ”bedömer att detta är åtgärder som kommer öka barnfattigdomen i Sverige”. Röda Korset konstaterar (2025, s. 5) att förslaget kommer ”fördjupa inkomstskillnader och klyftorna i samhället”. SKR (2025b) avstyrker förslaget och pekar på riskerna för ”barns skolgång och en ökad kriminalitet”.

Det torde vara ställt utom allt tvivel att bidragstaket drabbar redan utsatta familjer och generellt dem i arbetarklassen som har lägst ekonomisk standard och kommer att leda till ökad fattigdom.

Sverigedemokraterna försvarar sitt stöd för reformen med att de vill öka incitamenten för arbete. Men det vetenskapliga stödet för en sådan slutsats är begränsat. Socialstyrelsen ifrågasätter på basis av forskningen på området om reformen leder till att fler kommer i arbete. Och saken är den att inte heller den statliga utredningens litteraturgenomgång ger några entydiga svar på vilka effekterna kan tänkas bli på bidragstagares sysselsättning. Flera av de granskade studierna visar obefintliga eller oklara effekter i länder där liknande reformer genomförts. Det kan särskilt noteras att flera studier som utredningen granskade finner ökad kriminalitet, mer ohälsa och sämre utbildningsresultat som en följd av liknande bidragsreformer (SOU 2025:15, avsnitt 6.3.2). I ett remissvar på en näraliggande fråga konstaterar Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering följande: ”Det finns inga studier på svenska data som visar att minskade bidrag i sig leder till ökad sysselsättning” (IFAU 2025).

Sverigedemokraterna och regeringen har motiverat bidragstaket med påståendet att man kan få högre inkomst genom bidrag än genom att jobba. De har anfört bidragsnivåer på 46 500 kronor i månaden. För det första är det extremfall de talar om och när påståendet granskats har det visat sig röra sig om ett fåtal familjer i hela landet. Dessa ovanliga hushåll använder Tidö för att sänka levnadsstandarden för en stor grupp utsatta familjer. För det andra saknar det, som Lindell och Voronov (2026, s. 76) påpekar, principiell betydelse. Det är som de skriver ”rättvist och fullkomligt rimligt att denna ovanliga fembarnsfamilj” får detta stöd eftersom det utslaget per individ ändå är existensminimum. Bidragstaket innebär att dessa individer, inklusive barnen, kommer att tvingas leva under vad vi kommit överens om som en lägsta acceptabel standard.

Det mest sannolika utfallet av bidragstaket är således oförändrad sysselsättning i gruppen, ökad fattigdom, stora risker för ökad kriminalitet och större sociala och ekonomiska klyftor. Det är således en politik som slår mot många väljare som röstat på Sverigedemokraterna.

9. De sjuka får betala mer i Sverigedemokraternas Sverige

Sverigedemokraterna skriver på sin hemsida (u.å.b) att ”det viktigaste är att värna dem som är beroende av dyra läkemedel”. Partiet har tidigare också motsatt sig höjning av högkostnadsskyddet, eftersom det innebär ”en försvårad situation för många sjuka och äldre” (Sverigedemokraterna 2015).

Men från den 1 juli 2025 höjdes högkostnadsskyddets tak för läkemedel från 2 900 till 3 800 kronor. Samtidigt förändrades högkostnadstrappan så att individen betalar mer själv innan subventionen börjar ge större effekt. Bland annat höjdes den första gränsen från 1 450 till 2 000 kronor, och i nästa steg höjdes individens andel från 50 till 75 procent.

För den som når det nya högkostnadstaket innebär det att den maximala egenavgiften ökar med 900 kronor per tolv månaders period. Det är en mycket konkret förändring som har störst effekter på de med små marginaler. Den som behöver läkemedel regelbundet och når högkostnadsskyddets tak får alltså själv bära en större kostnad än tidigare.

Det är svårt att tänka sig att de äldre, arbetslösa och sjukskrivna med små marginaler som röstade på Sverigedemokraterna 2022 föreställde sig att Sverigedemokraterna ett par år senare skulle rösta igenom en kraftig ökning av deras medicinkostnader.

Sammanfattning och policyimplikationer

Denna genomgång av nio centrala områden inom välfärdspolitik, fördelningspolitiken och den ekonomiska politiken har entydigt visat att Sverigedemokraterna inte prioriterar grupper som arbetslösa, socialt utsatta, sjuka eller ens den breda gruppen arbetare. Detta är grupper vars stöd varit helt avgörande för partiets framgångar.

Sverigedemokraterna har lyckats ändå, och detta genom att flytta fokus i samhällsdebatten från de stora frågorna om fördelning och vanligt folks välfärd – utifrån ett vänster–höger-perspektiv – till frågor om invandring. Allt som på något sätt varit dåligt för svensk arbetarklass och Sverige generellt har Sverigedemokraterna skyllt på invandringen. Detta är dock ett bländverk, för samtidigt har Sverigedemokraterna gjort upp med den traditionella högern om en samlad politik som syftar till att öka klyftorna – inte endast mellan vad de beskriver som svenskar och invandrare, utan mellan alla som lever i det här landet – och sänka skatterna och därmed minska vår gemensamma välfärd.

Under mandatperioden har detta blivit mycket tydligt: massarbetslöshet råder, skatter har sänkts, välfärdens finansiering gröpts ur, förändringar i tandvård och försörjningsstöd har genomförts

med udden riktad mot dem som har det sämst, samtidigt som Sverigedemokraterna blockerat en höjning av barnbidraget och slopandet av karensavdraget. De samlade effekterna av denna politik är skadliga för de flesta hushåll i det här landet. Ekonomiska vinnare är främst hushållen i de högsta inkomstgrupperna. De största förlorarna är hushållen i de lägsta inkomstgrupperna.

Detta har centrala implikationer för hur oppositionen förhåller sig till Tidöblocket i allmänhet och Sverigedemokraterna i synnerhet. I hög utsträckning har Sverigedemokraternas framgångar mötts av framför allt Socialdemokraterna genom en trianguleringsstrategi på migrationens område. Samtidigt har, åtminstone Socialdemokraterna, valt att formulera en tämligen återhållsam politik inom den ekonomiska politiken och välfärdspolitiken. Bakgrunden till det senare är att mittenväljarna antas vara känsliga i frågor om skatter. Den senaste opinionsutvecklingen tyder dock på att många mittenväljare går till Centerpartiet, en del av vilka ibland har benämnts Magda-moderater, alltså den grupp borgerliga väljare som i förra valet röstade på Socialdemokraterna för att de inte vill ge Sverigedemokraterna inflytande. Därför stiger nu Centerpartiet i opinionsundersökningarna, medan Socialdemokraterna backar.

Det gör att med denna strategi blir det svårt för oppositionen att ytterligare öka sitt väljarstöd. Man åstadkommer på sin höjd förflyttningar mellan partierna inom blocket. Men vad denna rapport visar är att det finns en potential i Tidös bas, nämligen de arbetarväljare, låginkomsttagare, arbetslösa och sjukskrivna som idag stödjer Sverigedemokraterna men förlorar på deras politik.

Tidigare analyser har visat att det är svårt att vinna tillbaka väljare som en gång tagit steget över till Sverigedemokraterna. Men dessa analyser är från tiden då Sverigedemokraterna var i opposition. Därför har läget förändrats. Sverigedemokraterna är numera ett maktparti, och de måste rimligen ha gjort mängder med väljare besvikna. Det finns därför en fara när partistrateger i det rödgröna blocket fokuserar på mittenväljare i tron att det är svårt att vinna tillbaka väljare som gått till Sverigedemokraterna. Med stor sannolikhet kan många av dessa väljare vinnas tillbaka, men det kräver en offensiv politik och argumentation som syftar till att visa att Sverigedemokraterna driver politik som leder till att just dessa grupper blir fattigare och samtidigt vässa egna förslag som gynnar samma grupper.

Referenslista

- Aftonbladet* (2025, 27 mars). SD sade nej till extra barnbidrag – S rasar.
<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Wo1JMr/sd-sade-nej-till-extra-barnbidrag>
- Arbetet* (2022, 17 augusti). Ja eller nej till karensavdraget? Så svarar partierna.
<https://arbetet.se/2022/08/17/ja-eller-nej-till-karensavdraget-sa-svarar-partierna/>
- Arbetet* (2025, 25 november). S ville ta bort karensavdraget – SD röstade nej.
<https://arbetet.se/2025/11/25/s-utmanade-om-att-ta-bort-karensavdraget-sd-rostade-nej/>
- Arbetet* (2026, 10 augusti). Saneraren Lilja förlorar 10 000 kronor på att vara sjuk: ”Varför ska jag straffas?” <https://arbetet.se/2026/08/10/saneraren-lilja-forlorar-10-000-kronor-pa-att-vara-sjuk-varfor-ska-jag-straffas/>
- Arbetsförmedlingen (2026). *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2025*.
- Cooper, E. (2013). *Folkhemspopulismen i praktiken*. Timbro. <https://timbro.se/allmant/folkhemspopulismen-i-praktiken/>
- Dagens industri* (2015, 13 september). Företagen och SD ses i smyg. <https://www.di.se/artiklar/2015/9/13/foretagen-och-sd-ses-i-smyg/>
- Danske Bank (2024, 4 december). *Nordic Outlook: Nordic economies stand to benefit from lower interest rates and increasing spending power*. <https://danskebank.com/news-and-insights/news-archive/insights/2024/04122024>
- Dousa, B. (2023, 7 februari). Skyll inte vänsterpolitik på SD. *Smedjan*. <https://timbro.se/smedjan/skyll-inte-vansterpolitik-pa-sd/>
- Ds 2023:33. *Karenstak och högriskskydd – en översyn av karensavdraget och förslag på utökade undantag*. Arbetsmarknadsdepartementet. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2023/12/ds-202333/>
- Enfeldt, J. & Gerlach, P. (2026). *Staten drar sig tillbaka från välfärden*. LO. <https://www.lo.se/lo-fakta/staten-drar-sig-tillbaka-fran-valfarden>
- Eurostat (2026, maj). *Unemployment statistics and beyond*. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Unemployment_statistics_and_beyond
- Finanspolitiska rådet (2023). *Svensk finanspolitik 2023*.
- Finanspolitiska rådet (2024). *Svensk finanspolitik 2024*.
- Finanspolitiska rådet (2025). *Svensk finanspolitik 2025*.
- Folkhälsomyndigheten (u.å.). *Avstått tandläkarvård av ekonomiska skäl trots behov efter hushållets inkomst, kön och år*. https://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata__A_Mo8__8_Sjukvard__04Tandvard__08.14tlejsok/tlejsokbeko.px/
- Forslund, A. (2025). *Mismatch, long-term unemployment and post-COVID labour market programmes in the Nordic countries*. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Working Paper 2025:5.
- Forsström, A. (2025, 17 november). Sänkt aktivitetsstöd drabbar thousands: ”Pang bom, fem tusenlappar bort”. *Dagens Nyheter*. <https://www.dn.se/ekonomi/sankt-aktivitetsstod-drabbar-tusentals-pang-bom-fem-tusenlappar-bort/>
- Frisk, M. (2022, 15 september). Strid om a-kassa vid regeringsförhandlingar – SD vill behålla pandemihöjning. *Arbetet*. <https://arbetet.se/2022/09/15/strid-om-a-kassa-vid-regeringsforhandlingar-sd-vill-behalla-pandemihojning/>
- Gelin, G. (2025, 2 april). S och LO vill slopa karensavdraget: ”En straffskatt för arbetare”. *Dagens ETC*. <https://www.etc.se/inrikes/s-och-lo-vill-slopa-karensavdraget-en-straffskatt-foer-arbetare>
- Hedberg, K. & Jakobson, H. (2022, 29 augusti). Jimmie Åkesson: Om M vill skära i a-kassan ”går vi i opposition”. *Dagens Nyheter*. <https://www.dn.se/sverige/jimmie-akesson-om-m-vill-skara-i-a-kassan-gar-vi-i-opposition/>
- Hemlin, M. & Vestman, R. (2026). *Konsumtionsbenägenheter i den svenska inkomstfördelningen*. Underlagsrapport till Finanspolitiska rådet 2026:2.
- Holmberg, S., Näsman, P., Oscarsson, H., Pettersson, M. & Tryggvason, P. O. (2023). *Väljarna avgör: Sveriges Televisions Vallokalsundersökningar 1991–2022*. SVT VALU. <https://www.gu.se/sites/default/files/2023-05/VALU2022.pdf>

- IFAU (2025, 23 juni). *Remissvar: Kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för vissa grupper*. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering. <https://www.ifau.se/Om-IFAU/Remissvar/kvalificering-till-socialforsakring-och-ekonomiskt-bistand-for-vissa-grupper/>
- Johansson, T. & Jerneck, M. (2025). *En politik för full sysselsättning, tillväxt och prisstabilitet*. Katalys. <https://www.katalys.se/publikation/full-sysselsattning/>
- Jylhä, K. M., Rydgren, J. & Strimling, P. (2018). *Sverigedemokraternas väljare: Vilka är de, var kommer de ifrån och vart är de på väg?* Institutet för framtidsstudier. <https://www.iffs.se/publikationer/iffs-rapporter/sverigedemokraternas-valjare/>
- Knutsson, D. (2025, 22 september). *Budgetpropositionen – ännu en besvikelse för välfärden*. Kommunals blogg. <https://www.kommunal.se/blogg/douglas-knutsson/budgetpropositionen-annu-en-besvikelse-valfarden>
- Konjunkturinstitutet (2026, 16 juni). *Lågkonjunkturen ebbar ut 2027*. <https://www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget/2026-06-16-lagkonjunkturen-ebbar-ut-2027/>
- Larsson, L. & Nilsson, O. (2022, 22 augusti). *SD vill satsa flera miljarder på tandvård – för svenskar*. *Läkartidningen*. <https://lakartidningen.se/nyheter/sd-vill-satsa-miljarder-pa-tandvard-for-de-som-ar-svenska-medborgare/>
- Lindell, C. & Voronov, A. (2026). *Den långa bluffen: Myter om Sverige, arbete och invandring*. Volante.
- LO (2017). *SD:s skattepolitik till höger om Moderaternas*.
- LO (2023, 28 juni). *LOs yttrande över förslag om sänkt skatt på arbetsinkomster och pension inför budgetpropositionen för 2024*. <https://www.lo.se/lo-fakta/los-yttrande-over-forslag-om-sankt-skatt-pa-arbetsinkomster-och-pension-infor-budgetpropositionen-for-2024>
- LO (2025a). *Så funkar den nya a-kassan*. <https://www.lo.se/lo-fakta/sa-funkar-den-nya-a-kassan>
- LO (2025b, 10 december). *Ekonomiska utsikter hösten 2025*. <https://www.lo.se/lo-fakta/ekonomiska-utsikter-hosten-2025>
- LO (2025c, 22 september). *LOs yttrande över sänkt skatt på arbetsinkomster, pension och sjuk- och aktivitetsersättning*. <https://www.lo.se/lo-fakta/los-yttrande-over-sankt-skatt-pa-arbetsinkomster-pension-och-sjuk-och-aktivitetsersattning>
- Länsförsäkringar (2024, 2 september). *Barnbidraget räcker till allt mindre*. <https://news.cision.com/se/lansforsakringar/r/barnbidraget-racker-till-allt-mindre,c4031092>
- OECD (2025). *OECD Economic Surveys: Sweden 2025*. <https://doi.org/10.1787/75e94b2f-en>
- Regeringskansliet (2023, 15 december). *Översynen av karensavdraget klar*. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/12/oversynen-av-karensavdraget-klar/>
- Regeringskansliet (2024). Prop. 2023/24:158. *Ändrad åldersgräns för avgiftsfri tandvård*.
- Regeringskansliet (2025). *Största tandvårdsreformen på över 20 år*. <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/sjukvard/storsta-tandvardsreformen-pa-over-20-ar/>
- Riksrevisionen (2025, 24 juni). *Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning*. RiR 2025:20.
- Rädda Barnen (2025). *Rädda Barnens remissvar av utredningen Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15)*.
- Röda Korset (2025). *Svenska Röda Korsets och Röda Korsets Ungdomsförbunds yttrande över SOU 2025:15, Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare*.
- SCB (2025, 19 december). *Hushållens faktiska konsumtion och bruttonationalprodukt volymindex per capita i PPS, 2022, 2023 och 2024 (EU27=100)*. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/priser-och-ekonomiska-tendenser/priser/kopkraftspariteter-ppp/pong/tabell-och-diagram/hushallens-faktiska-konsumtion-och-bruttonationalprodukt-volymindex-per-capita-i-pps-2022-2023-och-2024-eu27100/>

- SCB (2026a). *Arbetslösheten i Sverige – ur ett nationellt och internationellt perspektiv*. Arbetskraftsundersökningarna (AKU), rapport 2026:1. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/utbud-av-arbetskraft/arbetskraftsundersokningarna-aku/pong/publikationer/arbetskraftsundersokningarna-aku-20261---tema-arbetslosheten-i-sverige/>
- SCB (2026b). *Arbetslösa 15–74 år (AKU) efter arbetslöshetstidens längd, kön och ålder. Kvartal 2005K1–2026K2*. SCB Statistikdatabasen. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AMo401__AMo401L/NAKUArblosaTK/table/tableViewLayout1/
- SCB (2026c). *Så ser arbetslösheten ut i Sverige och jämfört med Europa*. Arbetskraftsundersökningarna (AKU) 2026:1. <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/utbud-av-arbetskraft/arbetskraftsundersokningarna-aku/pong/statistiknyhet/arbetskraftsundersokningarna-aku-20261---tema2/>
- SCB (2026d). *Skattekvot i procent av BNP och skatter efter skattetyper. År 1950–2025*. SCB Statistikdatabasen. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__NR__NR0103__NR0103J/SkattekvotBNP/
- SCB (2026e). *Sammanräknad förvärvsinkomst för boende i Sverige hela året efter region, kön, ålder och inkomstklass. År 1999–2024*. SCB Statistikdatabasen. https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__HE__HE0110__HE0110A/SamForvInk1/
- SEB (2023, januari). *Sweden: Recession is finally arriving*. <https://sebgroupp.com/our-offering/reports-and-publications/nordic-outlook-highlights/highlights-january-2023/sweden-recession-is-finally-arriving>
- SKR (2025a, oktober). *Ekonomirapporten oktober 2025: Om kommunernas och regionernas ekonomi*. Sveriges Kommuner och Regioner.
- SKR (2025b, 13 juni). *Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare (SOU 2025:15): Yttrande*. Sveriges Kommuner och Regioner.
- Socialstyrelsen (2025a). *Utvärdering av tandvården. Följsamheten till nationella riktlinjer*. <https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/a42bfd10d27943c6953696e0cec8e620/2025-6-9646.pdf>
- Socialstyrelsen (2025b). *Socialstyrelsens yttrande över SOU 2025:15. Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare*.
- SOU 2025:15. *Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare*. Regeringskansliet.
- Sverigedemokraterna (u.å.a). *Karensavdraget*. <https://www.sd.se/a-till-o/karensavdraget/>
- Sverigedemokraterna (u.å.b). *Högekostnadsskyddet för läkemedel*. <https://www.sd.se/a-till-o/hogkostnadsskyddet-for-lakemedel/>
- Sverigedemokraterna (2015). *Bygg Sverige! En Sverigedemokratisk budget – 2016*. Motion 2015/16:761, Sveriges riksdag.
- Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna & Liberalerna (2022). *Tidöavtalet: Överenskommelse för Sverige*. <https://moderaterna.se/app/uploads/2022/10/Tidoavtalet-Overenskommelse-for-Sverige.pdf>
- Sveriges riksdag (2024, 18 juni). *Riksdagens protokoll 2023/24:135*.
- TCO (2025). *Ny a-kassa – samma brister. Försäkringen urholkas för varje år*. Tjänstemännens Centralorganisation. <https://tco.se/fakta-och-politik/a-kassa/ny-a-kassa-samma-brister-forsakringen-urholkas-for-varje-ar>
- Thornéus, G. (2025, 13 november). Shekarabi (S) rasar mot sänkta stödet: ”Det är ett hån”. *Aftonbladet*. <https://www.aftonbladet.se/minekonomi/a/bm9b3d/shekarabi-rasar-mot-sankta-stodet-det-ar-ett-han>
- Thornéus, G. & Sjögren, A. (2025, 1 december). Hårda kritiken mot Försäkringskassan: ”Extremt tuft”. *Aftonbladet*. <https://www.aftonbladet.se/minekonomi/a/Wvlegk/harda-kritiken-mot-forsakringskassan-extremt-tuft>